

Rovatunkban a következő negyedév – az információs társadalom témakör szempontjából jelentősnek tekinthető – nemzetközi konferenciaterméséből válogattunk.

Első Nemzetközi IT és Információs Írástudás Konferencia

(1st International Conference on IT & Information Literacy)

<http://www.iteu.gla.ac.uk/itilit/>

Helyszín: Glasgow

Időpont: 2002. 03. 20-22.

A konferencia célja az információ-technológiai ismeretek és az információs készségek sajátosságának elemzése. A rendezvény keretein belül szó esik majd e két irányvonal egymáshoz való közeledésének jellegéről is, valamint annak megvitatásáról, hogy hogyan lehet ezt a folyamatot az oktatás területén is előmozdítani. Korunkban egyre nagyobb az információbőség. Épp ezért rendkívül fontos, hogy a diákok, a tanárok, az alkalmazottak, a vállalatvezetők, illetve mindenki egyaránt hatékony információ felhasználóvá váljon. Mindezt két szemszögből vizsgálták a helyzetet. A két irányvonal között azonban egyre nagyobb az átfedés, gondoljunk csak az oktatásra. Az Első Nemzetközi és Információs Ismereti Konferencia elsősorban az IT szolgáltatások és a könyvtárak szemszögéből vizsgálja a vitatott kérdést. A konferencián programbeszédet mond Bill Nisen, az E-Intézet nevében (E-Institute), amely a Glasgow-i Egyetem és a Strathclyde-i Egyetem együttes vállalkozásában igyekszik Skóciát felkészíteni az új gazdaság vezető pozícióért folytatott küzdelemre.

Az új információs rend és az archiválás jövője

(The New Information Order and The Future of the Archive)

<http://www.ed.ac.uk/iash/future.events.html>

Helyszín: Edinburgh

Időpont: 2002. 03. 20-23.

Mi az archiválás jövője? Erre a kérdésre keresnek választ a könyvtárosok, a kurátorok, a levéltárosok, a kiadók, a könyvkereskedők és a tudományos szakemberek összehívásával a márciusban megrendezésre kerülő skóciai konferencián. Az elmúlt évtizedben lezajlott elektronikai robbanás hatására az információgyűjtés jellege és lehetőségei egyaránt megváltoztak. Ma már könyvtárak, múzeumok, illetve galériák anyagához is – részben vagy egészben – hozzá lehet férni az Interneten. A kiadóiparban teljes a káosz az elektronikus terjesztésre való átállás miatt. Az Internet nyújtotta új források – online megjelentetés, email, tudományos listák, új adatbázisok létrehozása – forradalmasították a tudományos kutatómunkát is. Az E-kereskedelem hatására a kiskereskedelmi könyvpiac is átalakulóban van. Mindezek után napjaink egyik kiemelt kérdésévé vált az archiválás jövője.

A konferencia előadói között szerepel Peter Jaszi, a *jog professzora, Amerikai Egyetem*.

Cyberkultúra – egy kialakulóban lévő tudományterület feltérképezése

(Critical Cyberculture Studies Studies: Mapping an Evolving Discipline)

<http://www.otal.umd.edu/amst/cwg/call2002.html>

Helyszín: Maryland

Időpont: 2002. 04. 26-27.

A Cyberkultúra Munkacsoport (Cyberculture Working Group, továbbiakban CWG) rendezvényének célja a „cyberkultúra mint tudomány” fogalmának tisztázása, illetve kutatási területének meghatározása. A témakör iránt érdeklődő szakemberek számára fontos, hogy ez a terület is diszciplínává nője ki magát. Ezért a CWG munkacsoport ezen tudományterület iránt érdeklődő tudósok jelentkezését várja a cyberkultúra, mint tudomány jövőjének megvitatására. A tavalyi konferencián David Silvers előadásában már szó volt a kultúra területén dolgozó tudósok felelőségéről a tudományos alapokon álló cyberkultúra kialakulásában. A rendezvény résztvevői várhatóan választ kaphatnak további érdekes kérdésekre is: Hogyan fogjuk fel az Internet vizuális jellegét, főleg az új média-technológiákat felhasználó művészeti ágakkal és művészekkel kapcsolatban? Milyen térbeli hatásai és vonatkozásai vannak a „cyberspacenek”? Végül: milyen alapokra épül a tudás olyan kultúrákban, amelyek erősen függenek az elektronikus kommunikációtól?

Sunbelti Konferencia a társadalmi hálózatról

(Sunbelt Social Network Conference – To Live is To Network – To Network is To Live/Sunbelt XXII)

<http://csu1.spcomm.uiuc.edu/Projects/SunbeltXXII/Announcement.htm>

Helyszín: New Orleans

Időpont: 2002. 02. 13-17.

A konferencia a társadalmi hálózati elméletek, módszerek, és alkalmazások megvitatásának egyik legnagyobb fóruma lesz, lehetőséget adva a fiatal és tapasztalt társadalomtudományi és viselkedéseméleti szakembereknek, és a társadalmi hálózatok iránt érdeklődőknek, hogy találkozzanak és megosszák egymással a kutatási és a gyakorlati tapasztalataikat.

Nemzetközi konferencia az információs társadalomról technológiáról és a tanárok továbbképzéséről

(Society for Information Technology and Teacher Education – SITE 2002)

<http://www.aace.org/conf/site>

Helyszín: Nashville, Tennessee

Időpont: 2002. 03.18-23.

A SITE 2002 konferencia szervezői az információs technológiai ismeretek továbbadásával és alkalmazásával kapcsolatban szeretnének útmutatót adni mindazok számára, akik iskolai dolgozók továbbképzésével foglalkoznak.

Nemzetközi Világháló World Wide Web Konferencia (WWW2002)

(The eleventh International World Wide Web Conference)

<http://www2002.org/>

Helyszín: Honolulu

Időpont: 2002. 05. 07-11.

A kormányzati- és az ipari szektor, illetve a tudomány területének kutatói találkoznak, annak érdekében, hogy meghatározzák és pontosítsák a hálózati technológiákban elért legfrissebb eredményeket.

AJÁNLÓ A KÜLFÖLDI LAPTÁRSÁK LEGUTOLSÓ ILL. KÖVETKEZŐ SZÁMAIBÓL

New Media & Society

[\(http://www.new-media-and-society.com/\)](http://www.new-media-and-society.com/)

2001. szeptember

On the edge: cultural barriers and catalysts to IT diffusion among remote and marginalized communities

CHARLES ESS and FAY SUDWEEKS

Challenges and opportunities in introducing information and communication technologies to the Kelabit community of north central Borneo

ROGER HARRIS, POLINE BALA, PETER SONGAN, ELAINE KHOO, GUAT LIEN and TINGANG TRANG

Firstmonday.org

[\(http://firstmonday.org/\)](http://firstmonday.org/)

2002. január

„I don't watch TV to like learn anything”: The Leisure Use of TV and the Internet

RICH LING and KRISTIN THRANE

Object Lessons: Critical Visions of Educational Technology

SUZANNE DE CASTELL, MARY BRYSON, and JENNIFER JENSON

Technological and Social Drivers of Change in the Online Music Industry

MARK FOX

TechKnowLogia

[\(http://www.technologia.org/\)](http://www.technologia.org/)

2002. január-március

Academy for Educational Development

ERIC RUSTEN

Digital Satellite Radio for International Development

ROSE F. TCHWENKO

Designed for the Dumpster, Outdated Computers Bring Hope & Progress to Disadvantaged Communities

JOHN THOMAS

ThinkCycle at M.I.T.: Sharing Distributed Design Knowledge for Open Collaborative Design

NITIN SAWHNEY, SAUL GRIFFITH, Yael MAGUIRE, and TIMOTHY PRESTERO

Technologies for Education: Looking into the Future

SONIA JURICH

NetFuture

[\(http://www.netfuture.org\)](http://www.netfuture.org/)

2002. január

Ecological Conversation Wildness, Anthropocentrism, and Deep Ecology

STEVE TALBOTT

Terminal 85

(<http://www.terminal.sgdg.org/>)

Some Thoughts about Interactions between Communication and Globalization

ARNAUD SPIRE

The Digital Network : a TechnoPolis SysOp

JEAN-LOUIS WEISSBERG

The Information Society: Atopic Uchronia in the Service of an Ideology

ASDRAD TORRES

Talking about Communication and Information Technologies at the Firm Level: the Third Industrial Revolution?

THOMAS LAMARCHE

From Interconnections to the Internet: Some Analysis Tools of Speeches about the Computerized Control

DANIEL NAULLEAU

Information, Communication & Society

(<http://www.infosoc.co.uk/>)

2001. IV/2

Cultivating society's civic intelligence: patterns for a new 'world brain'

DOUG SCHULER

Web pages, authors and audiences: the meaning of a mouse click

CHRISTINE HINE

Information technology and the character of contemporary life

MARIO RADOVAN

External aids for social memory

PATRIZIA MARTI, FRANCESCO PUCCI and ANTONIO RIZZO

Harold Innis and 'The bias of communication'

EDWARD COMOR ALFRED D. CHANDLER, JR and JAMES W. CORTADA Transformed by Information: how information has shaped the United States from colonial times to the present

CHRISTOPHER MAY

A KÜLFÖLDI TANULMÁNYOK EREDETI MEGJELENÉSE

DANIEL BELL

Az információs társadalom társas keretrendszere**The social framework of the information society.***Bell, D. (1979). In M. Dertouzos & J. Moses (Ed.), The computer age: a twenty-year view pp. 163-211.*

MIT Press Cambridge

ISBN #: 0262540363

PHILIP E. AGRE

Új európai kutatások az információs társadalomról**New European Research on the Information Society**

Red Rock Eater Digest

<http://commons.somewhere.com/rre/2001/RRE.New.European.Researc.html>

SERGE PROULX

Az informatikai eszközök társadalmi konstrukciója: anyagok a használati néprajzhoz**La construction sociale des objets informationnels:****matériaux pour une ethnographie des usages**

Équipe Réseaux, Savoirs, Territoires

<http://barthes.ens.fr/atelier/articles/proulx2000.html>

ENGLISH SUMMARIES OF THE ORIGINAL HUNGARIAN STUDIES

LÁSZLÓ Z. KARVALICS

Introduction to the history of information society as a science / a new discipline

As managing editor of the Information Society Journal L. Z. Karvalics wrote a systematising introduction to the history of information society as a new discipline. He gives an outline of the three-dimensional space (involving the examined Subject matters, the Axes of approaches and related Sciences) where the three narratives of information society are being formed. Redeeming an „old debt” – he also seeks for the beginnings of conceptualisation in information society as a discipline, and leads the reader to Japan, portraying Tadao Umaseo as the first influential theoretician.

ANDRÁS KARÁCSONY

Individuality on nomads' land

The emergence of new communication methods / technologies (such as the Internet) always makes timely the following questions: to what extent is it possible to express individuality, and also to what extent are we able to „grasp” the individual character of our partner/s in communication? This study has intended to examine the relations in this field.

SZILÁRD MOLNÁR

The crisis of group capital in information society and social relations

After a thorough review of the concept of social capital, this study makes an attempt to enumerate the results and arguments that confirm the assumption that electronic communication may well promote the accumulation and generation of certain elements in social capital. The writer takes a stand on the idea that the use of the Internet, though in an indirect way, has a favourable influence on the strengthening of individual communication competence, „participatory capital”, as well as the attitude of „collective commitment”. All of these changes can well contribute to the improvement and sustainability of civil society.

KATALIN SZELI

Research program on wireless / mobile information society

At the beginning of 2001 the Centre for Philosophical Studies, Hungarian Academy of Sciences, launched an interesting research program. Its surprising results have been published in two volumes so far. In this program philosophers, economists, political scientists and linguists have studied communication in the 21st century. The researches conducted by professor Kristóf Nyíri intend to answer what changes the growing use of the Internet and mobile phones/cellular phones may induce in social and individual life.

A SZERZŐK ÉS FORDÍTÓK FIGYELMÉBE

A KÉZIRAT FORMÁJA:

Minden kéziratot kettős sortávolsággal kérünk leadni, a szövegtörzs hossza lehetőleg ne haladja meg a 35 oldalt. A leadandó kézirat Word dokumentumban, vagy Rich Text formátumban legyen elmentve, s szerkesztőségünk email címére csatolt file-ként kérjük átküldeni.

CÍMLAP:

Külön címlapon kérjük feltüntetni a címet, a szerző(k) nevét, a szerző(k) munkahelyét, hivatalos levelezési címét, illetve email címét.

KIVONAT:

Minden eredeti tanulmányt kérünk ellátni egy 40-50 szavas kivonattal, melynek tartalmaznia kell a cikk fobb téziseit és lényeges megállapításait, utolsó sorban öt-hat kulcsszavát, illetve egy (1500 karakter) angol nyelvű összefoglalóval.

SZÖVEGTÖRZS:

A közvetlen hivatkozásokat a szövegtörzs tartalmazza, ne a jegyzetek listája. Minden idézetet, hivatkozást igénylő állítást vagy kifejezést követően zárójelben kérjük feltüntetni a szerzőt, az idézett vagy hivatkozott mű publikálásának évszámát és az idézett oldalakat, a következő formátumban: (Phil Agre, 2001: 25-89).

JEGYZETEK:

A jegyzeteket, melyek csak a szövegtörzsbe bele nem illeszthető megjegyzéseket, kiegészítéseket tartalmaz-
zák, végjegyzetek formájában kérjük leadni. A jegyzeteket indexszámozással kérjük ellátni.

HIVATKOZOTT IRODALOM:

A hivatkozott irodalom jegyzéke csak az explicit módon hivatkozott publikációkat tartalmazza. A szöveg-
törzset követően, új oldalon kérjük elkezdni a szerzők neve szerint rendezett alfabetikus listát. A külön-
böző irodalmakat azonos szerző esetén az idézett publikációk szerinti kronologikus rendbe kérjük szedni,
zárójelben feltüntetve a nem hivatkozott esetleges első megjelenés évszámát.

INFORMÁCIÓS TÁRSADALOM
Társadalomtudományi folyóirat

Megjelenik negyedévente
2001. december

Ára: 490 Ft,-

Szerkesztőség

1111 Budapest
Műegyetem rkp. 9. R. épület II. emelet, 210.
telefon: 463 25 26
Fax: 463 25 47
e-mail: infarsfolyoirat@ittk.hu

---

* *Ha mozgalmat akarsz, indíts újságot* – hangzott a 20. század elején a népszerű szentencia. Nagy kérdés, hogy vajon száz évvel később, a mindennapivá váló online csodák árnyékában egy olyan, önállóságra törekvő tudományterületnek, mint az „információs társadalom”, még mindig arra kell-e törekednie, hogy folyóirat megjelentetésével és fenntartásával igazolja létjogosultságát, illetve szervezze művelőinek szakmai-kapcsolati rendszerét?

* Egyszerre kívánunk érzékenyek lenni a témakör elméleti (szociológiai, információtudományi illetve bölcséleti) és gyakorlati (az információs társadalom átalakuló mindennapjaival és tudatos „építésével” kapcsolatos politikai, társadalomlélektani, gazdasági, kulturális és pedagógiai) megközelítéseire.

* Az online szakfolyóiratok közül a *Firstmonday.org*, a *TechKnowLogia* és a *NetFuture*, „hagyományos” társaik közül a *New Media & Society*, a *Cyber-Geography Research Bulletin*, a *Terminal* és az *Information, Communication & Society* a külföldi laptársunk.

A tartalomból:

André Vitalis

Kamerás megfigyelés,
biztonság és szabadságjogok

Dessewffy Tibor

Az árnyékvilág szociológiája

Barry Wellman, Anabel Quan Haase,
James C. Witte, Keith Hampton

Növeli, csökkenti vagy kiegészíti
az Internet a társadalmi tőkét?

Információs Társadalom

2002. II. évfolyam 1. szám